

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 133/11
v Luxemburgu 6. decembra 2011

Rozsudok vo veci C-329/11
Alexandre Achughbalian/préfet du Val-de-Marne

Smernica o návrate bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá v priebehu konania o návrate ukladá trest odňatia slobody štátnemu príslušníkovi tretej krajiny neoprávnene sa zdržiavajúcemu na území štátu

Smernica nebráni trestným sankciám, ktoré boli uložené podľa vnútroštátnej právnej úpravy a v súlade so základnými právami štátnym príslušníkom tretích krajín, voči ktorým bolo uplatnené uvedené konanie a ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území bez opodstatneného dôvodu nevrátiť sa

Smernice o návrate štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (nazývaná „smernica o návrate“)¹, upravuje spoločné normy a postupy členských štátov, ktoré sa týkajú odsunu uvedených štátnych príslušníkov tretích krajín z ich územia.

Smernica stanovuje prijatie rozhodnutia o návrate voči všetkým štátnym príslušníkom tretích krajín zdržiavajúcim sa na území členského štátu neoprávnene, od ktorého v zásade začína plynúť lehota na dobrovoľný odchod z územia, po ktorej uplynutí v prípade, ak je to nevyhnutné, nasleduje nútený odsun.

Pokiaľ nedôjde k dobrovoľnému odchodu, smernica ukladá členským štátom povinnosť vykonať nútený odsun za použitia čo najmiernejších donucovacích opatrení. Členský štát môže pristúpiť k zaisteniu dotknutej osoby iba v prípade ohrozenia vykonania odsunu, avšak dĺžka zaistenia za žiadnych okolností nesmie presiahnuť 18 mesiacov.

V predmetnej veci A. Achughbalian, arménsky štátny príslušník, vstúpil na územie Francúzska v roku 2008. V roku 2009 bolo voči nemu vydané rozhodnutie prefekta, ktorým sa mu uložila povinnosť opustiť francúzske územie a stanovila lehota jedného mesiaca na dobrovoľný odchod. V dôsledku jeho odmietnutia opustiť Francúzsko bolo voči nemu v júni 2011 prijaté nové rozhodnutie o návrate vo forme výnosu o vrátení na hranicu, ktoré neobsahovalo lehotu na dobrovoľný odchod. Navyše francúzske orgány nariadili jeho zadržanie a následne zaistenie z dôvodu neoprávneného pobytu, voči ktorým namietal pred francúzskymi súdmi.

Cour d'appel de Paris (Francúzsko), ktorý v tomto spore v súčasnosti rozhoduje, sa obrátil na Súdny dvor s otázkou, či „smernica o návrate“ bráni francúzskej právnej úprave², ktorá ukladá trest odňatia slobody na jeden rok a pokutu 3 750 eur štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území Francúzska viac ako tri mesiace a ktorí nemajú potrebné dokumenty a víza, predovšetkým povolenie na pobyt.

A. Achughbalian sa v čase predloženia veci Súdnemu dvoru už nenachádzal v zaistení. Napriek tejto skutočnosti sa Súdny dvor rozhodol prejednať vec v skrátenom súdnom konaní, pretože pred francúzskymi súdmi je v konaní mnoho podobných ešte neuzatvorených prípadov. Súdny dvor zdôraznil potrebu rozhodnúť o veci v čo najkratšej dobe, aby sa zabránilo nezákonnému obmedzeniu slobody alebo sa skrátila jeho dĺžka.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, s. 98).

² Článok L 621-1 zákona o vstupe a pobyte cudzincov a o práve na azyl (Ceseda).

Vo svojom rozsudku vyhlásenom v tento deň Súdny dvor v prvom rade uviedol, že smernica – ktorej premetom nie je zosúladiť celú vnútroštátnu právnu úpravu o pobyte cudzincov – sa vzťahuje iba na rozhodnutia o návrate a ich výkon. Z toho vyplýva, že **smernica nebráni, aby vnútroštátna právna úprava určovala trestný čin neoprávneného pobytu príslušníka tretej krajiny a stanovovala trestné sankcie, vrátane trestu odňatia slobody.**

Smernica nebráni ani umiestneniu do väzby pri určovaní povahy oprávneného alebo neoprávneného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny. Súdny dvor však zdôrazňuje, že vnútroštátne orgány sú povinné konať s náležitou starostlivosťou a prijať stanovisko v čo najkratšom čase. Ak už raz bolo konštatované, že ide o neoprávnený pobyt, orgány sú v zásade povinné prijať rozhodnutie o návrate.

Po druhé Súdny dvor preskúmal súlad francúzskej právnej úpravy so smernicou v rozsahu, v akom vnútroštátna právna úprava môže viesť k trestu odňatia slobody **počas konania o návrate.**

Súdny dvor najprv pripomína svoj rozsudok El Dridi³, podľa ktorého musia členské štáty upraviť trestnoprávne predpisy v oblasti nelegálneho prisťahovalectva a neoprávneného pobytu tak, aby bolo zaistené dodržiavanie práva Únie. Štáty teda nemôžu uplatňovať trestnoprávnu úpravu, ktorá môže ohroziť dosiahnutie cieľov „smernice o návrate“ a tým ju zbaviť potrebného účinku.

Súdny dvor ďalej podáva výklad pojmov „opatrenia“ a „donucovacie opatrenia“ uvedených v smernici a domnieva sa, že odkazujú na každý zásah, ktorý vedie účinným a primeraným spôsobom k návratu osoby. Podľa Súdneho dvora však **uloženie a vykonanie trestu odňatia slobody v priebehu konania o návrate neprispieva k vykonaniu odsunu, ktoré sleduje toto konanie.** Takýto trest nepredstavuje „opatrenie“ alebo „donucovacie opatrenie“ v zmysle smernice.

Súdny dvor dospel k záveru, že **právo Únie bráni vnútroštátnej právnej úprave, pokiaľ umožňuje odňatie slobody príslušníkovi tretej krajiny neoprávnené sa zdržiavajúcemu na území štátu, voči ktorému neboli uplatnené donucovacie opatrenia v zmysle smernice a ktorému neuplynula maximálna doba na zaistenie v prípade uplatnenia konania o odsunutí⁴.**

Súdny dvor **na záver** pripomína, že členské štáty v súlade so „smernicou o návrate“ a s jej cieľom môžu prijať alebo ponechať v platnosti trestnoprávne ustanovenia upravujúce situáciu, v ktorej donucovacie opatrenia neumožnili odsun štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa na ich území zdržiava neoprávnené.

Súdny dvor z toho vyvodzuje, že **smernica nebráni trestným sankciám, ktoré boli uložené podľa vnútroštátnej právnej úpravy a v súlade so základnými právami štátnym príslušníkom tretích krajín, voči ktorým bolo uplatnené konanie o návrate podľa smernice a ktorí sa neoprávnené zdržiavajú na území členského štátu bez opodstatneného dôvodu nevrátiť sa.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki 📞 (+352) 4303 5499

³ Rozsudok Súdneho dvora z 28. apríla 2011, Hassen El Dridi alias Soufi Karim, [C-61/11 PPU](#), pozri tiež [CP 40/11](#).

⁴ Smernica o návrate stanovuje maximálnu dobu zaistenia na 18 mesiacov. Doba zaistenia je rôzna v závislosti od členského štátu; francúzska právna úprava upravuje maximálnu dobu na 45 dní.